

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук
Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

013 Атестація

Освітня програма Середня освіта (Географія)
Спеціальність 014 Середня освіта
Спеціалізація 014.07 Географія
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри географії та природознавства
Протокол № 1 від “15” вересня 2020 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

Загальна інформація	
Назва дисципліни	Атестація (захист кваліфікаційної роботи)
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Викладач (-і)	Червінська Інна Богданівна, Атаманюк Ярослава Дмитрівна
Контактний телефон викладача	+380506716106
E-mail викладача	inna.chervinska@pnu.edu.ua yaroslava.atamaniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Нормативна
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Згідно розкладу, Офлайн, Viber, Zoom
2. Анотація до курсу	
<p>Кваліфікаційна (магістерська) робота є заключним етапом освітнього процесу підготовки здобувачів вищої освіти ОПП 014.07 Середня освіта (Географія) другого (магістерського) рівня та є логічним завершенням самостійного комплексного дослідження однієї з проблем географічної освіти.</p> <p>Випускна кваліфікаційна робота є важливою частиною освітнього процесу, провідним завданням якого є підготовка висококваліфікованих фахівців – учителів географії.</p> <p>Захист кваліфікаційної роботи передбачає оцінку:</p> <ul style="list-style-type: none"> - уміння орієнтуватися в сучасних проблемах географічної освіти та методиках її викладання у ЗЗСО, а також здійснювати їх аналіз; - знання поняттєво-термінологічного апарату та методології досліджень у географічній галузі знань; - оволодіння навичками усного і писемного наукового мовлення; - набуття досвіду збирання і вивчення фактів, продукування наукових текстів; - вираження результатів проведеного наукового дослідження. 	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складних завдань у галузі географічної освіти, що зумовлює проведення досліджень та/або впровадження інновацій в освітній процес ЗЗСО, характеризується невизначеністю умов і вимог. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.</p> <p>Під час виконання і захисту кваліфікаційної роботи здобувач освіти набуває досвіду самостійного підбору наукової та методичної літератури, вивчення літературних джерел щодо сучасних аспектів географічної освіти, методики організації навчання під час проведення уроків географії у ЗЗСО, оформлення результатів наукового дослідження, та їх представлення фаховій аудиторії.</p> <p>Для цього здобувач освіти повинен знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • вимоги академічної доброчесності та правильної роботи з літературними джерелами; • вимоги до структури і змісту наукових праць, опису передового досвіду педагогів-практиків; • основні принципи роботи з науковою педагогічною літературою з обраного профілю; • здійснювати пошук актуальної інформації за обраною темою наукової роботи; • розуміти змістовий контент обраної теми наукового дослідження; 	

- оптимально визначати зміст та структуру наукової кваліфікаційної роботи;
- створювати, редагувати і якісно формувати текст;
- готувати презентації до захисту кваліфікаційної роботи.

4. Компетентності

Аналіз та синтез (C1). Здатність і готовність спрямувати дії на розв'язання складних непередбачуваних задач і проблем у науково-дослідній роботі в сферах педагогіки.

Проектувальна (C3). Здатність і готовність розробляти моделі та готувати аналітичні звіти про сучасний стан та розвиток географічної освіти рідною та іноземними мовами

Комунікаційні навички (C4). Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні терміни.

Популяризаційні навички (C5). Вміння спілкуватися із нефахівцями, певні навички викладання, роботи зі ЗМІ.

Етичні установки (C6). Дотримання етичних принципів як з погляду професійної чесності, так і з погляду розуміння можливого впливу досягнень з природничих наук на соціальну сферу; здатність цінувати різноманіття та мультикультурність; здатність до критичного мислення, навички обдумування; міцне знання професії на практиці.

Діагностична (C8). Володіння філософськими знаннями, теорією та методологією (підходами, принципами і методами) розпізнавання проблеми, виявлення характерних ознак ситуації; застосування цих методів та принципів, аналіз соціальних і природних об'єктів, процесів, ситуацій, проблем, випадків, що розпізнають деформації та встановлюють їх причини. Діагностика поширюється на ситуації, що відображають предмет професійної діяльності, міжнародні проекти, програми.

Інформаційно-аналітична (C9). Здатність побудувати ефективну систему інформаційних ресурсів, необхідну для формування інформаційно-правової основи прийняття рішень у сфері освіти; формування умінь на основі отриманої інформації формулювати комплексні аналітичні висновки; здатність інтерпретувати, систематизувати, критично оцінювати і використовувати отриману інформацію в контексті управлінського завдання або проблеми, що вирішується.

Глибокі знання та розуміння (C10). Здатність аналізувати географічні об'єкти і процеси як природного походження, так і антропогенні, з погляду фундаментальних принципів і знань природничих наук, а також на основі відповідних методів. Здатність розв'язувати педагогічні ситуації та практичні проблеми в професійно-педагогічній діяльності, що передбачають застосування теоретичних положень педагогіки, психології та окремих методик навчання, проведення досліджень і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Розв'язання проблем (C11). Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів.

Обчислювальні навички (C12). Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення (мови програмування, пакети) для картографування природних, суспільних явищ і процесів та педагогічних досліджень.

Ерудиція в галузі (C13) – здатність описати широке коло географічних об'єктів у процесі викладацької діяльності.

5. Результати навчання

D 2. Здатність використовувати відповідну термінологію та інтерпретувати факти зрозумілою та чіткою мовою (C4, C5).

D 6. Знання основних принципів і положень теоретичної, фізичної, суспільної та конструктивної географії (C3, C8, C10).

D 12. Здатність описати основні закономірності та тенденції трансформації географічної освіти у ХХ - на початку ХХІ ст. Здатність описати базові характеристики інклюзивного розвитку учнів на рівні окремих класів (C1, C5, C8, C10, C13)

D 13. Здатність до творчого пошуку, нестандартного розв'язання наукових проблем і ситуацій, ефективного їх розв'язання нестандартними способами (C1, C11).

D 16. Здатність записувати та складати наукові тексти (тези статей, статті), що вимагаються під час останнього року навчання, з використанням відповідних комунікативних реєстрів (C3).

D 17. Здатність створювати картографічні матеріали з метою оцінки, моделювання та прогнозування у шкільній географічній освіті (C3, C9, C11, C12).

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	0
практичні	0
самостійна робота	90

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
III	014 Середня освіта (Географія)	II	Нормативний

Тематика курсу (етапи підготовки кваліфікаційної роботи)

Тема, план	Форма заняття	Завдання, год	Літ-ра	Термін виконання
1. Визначення та затвердження теми наукової роботи (кваліфікаційної роботи).	Консультавання, самостійна робота.	Контент аналіз педагогічної літератури за обраним профілем /5 год.	1, 2, 3, 4, 5	1-3 тиждень навчання, I семестр.
2. Добір і вивчення літературних джерел, методичних матеріалів.	самостійна робота	Контент аналіз педагогічної літератури за обраним профілем /10 год	1, 2, 3, 4, 5	4-5 тиждень навчання
3. Розробка плану написання роботи. Визначення об'єкту, предмету, мети та завдань дослідження.	самостійна робота	Підготовка змісту роботи 25 год.	2, 3	упродовж I семестру
4. Збір, обробка та аналіз матеріалу відповідно до теми дослідження, проведення експериментальних досліджень, створення прототипів.	самостійна робота	Підбір психолого-педагогічної, географічної літератури з обраної теми/5 год.	6, 7	упродовж 2 семестру
5. Робота над написанням висновками.	самостійна робота,	Увиразнення результатів	2, 3, 4	1-3 тиждень

	консультування, перевірка розділів роботи	дослідження, написання кваліфікаційної наукової роботи/ 10 год.		навчання, 3 семестр.
6. Робота над упорядкуванням списку використаних наукових джерел, опис бібліографії та її уніфікація, оформлення компонентів магістерської (дипломної) роботи.	самостійна робота, робота з науковим керівником.	Оформлення списку наукових джерел /10 год.	5	жовтень-листопад 3 семестру.
7. Підготовка доповіді-презентації, оформлення супровідної документації до захисту кваліфікаційної роботи.	самостійна робота, робота, консультування	Розробка та індивідуальна презентація доповіді/ 15 год	4, 5	грудень 3 семестру.
8. Підготовка до захисту і захист кваліфікаційної роботи.	прилюдний захист роботи	Доповідь презентація за змістом та етапами проведення наукового дослідження з обраної теми /5 год.	1, 2, 5	грудень 3 семестру.
9. Захист кваліфікаційної роботи.		Представлення результатів, висновків, аналіз супровідної документації та додатків /5 год.	1, 7.	грудень 3 семестру
Всього		90 год.		

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
Сума балів за всі види навчальної діяльності			зараховано
90-100	A	відмінно	

80-89	B	добре	
70-79	C	добре	
60-69	D	задовільно	
50-59	E	задовільно	
26-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано, з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано, з обов'язковим вивченням дисципліни

Оцінка за кваліфікаційну роботу виставляється створеною екзаменаційною комісією після прилюдного захисту та обговорення за 100- бальною шкалою:

Загальні критерії оцінювання:

90-100 балів - за глибокі знання матеріалу; вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їхньому взаємозв'язку і розвитку, чітко і лаконічно; логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання; вміння наводити приклади до теоретичних положень;

80-89 балів - за ґрунтовні знання матеріалу; аргументовані відповіді на поставлені запитання; вміння наводити приклади до теоретичних положень;

70-79 балів - за міцні знання матеріалу, аргументовані відповіді на поставлені запитання, які, однак, містять несуттєві неточності; вміння наводити приклади до теоретичних положень;

60-69 балів - за достатні знання матеріалу, мало аргументовані відповіді, які містять кілька суттєвих неточностей; вміння наводити приклади до теоретичних положень, однак, які містять несуттєві неточності;

50-59 балів - за посередні знання матеріалу, мало аргументовані відповіді, які містять значну кількість суттєвих неточностей; вміння наводити приклади до теоретичних положень, однак, які містять суттєві неточності;

0-49 балів - за незнання значної частини матеріалу, істотні помилки у відповідях на запитання, незнання основних фундаментальних положень, відсутність відповіді як такої, відсутність прикладів. Рішення щодо підсумкової оцінки приймається більшістю голосів членів ЕК за результатами публічного захисту з урахуванням висновків наукового керівниками. Якщо підсумкова оцінка захисту кваліфікаційної роботи є меншою **50 балів виставляється оцінка «незадовільно»**.

Оцінка керівника кваліфікаційної роботи виставляється у його відгуку.

Максимальний бал, який студент може отримати на захисті кваліфікаційної роботи - 100 балів.

8. Політика курсу

Випускна кваліфікаційна робота повинна відповідати встановленим вимогам.

Для захисту кваліфікаційної роботи необхідно мати наступні супроводжуючі документи: відгук наукового керівника; зовнішню рецензію; рішення кафедри географії та природознавства про допуск роботи до захисту.

Екзаменаційна комісія під час закритого засідання оцінює кожну кваліфікаційну роботу. Оцінювання рівня якості підготовки здобувача та здобутої ним вищої освіти здійснюють члени екзаменаційної комісії базуючись на дотриманні принципів об'єктивності, індивідуальності, комплексності, етичності, диференційованого та компетентнісного підходу, за критеріями оцінювання набутих загальних і професійних компетентностей і шкалою оцінювання, застосовуючи форми і методи діагностики.

Об'єктом оцінювання роботи є сукупність знань, умінь і навичок, набутих компетентностей, відтворених у процесі виконання й захисту кваліфікаційної роботи.

У процесі визначення оцінки враховується ряд важливих показників якості дипломної роботи:

актуальність обраної теми; чіткість формулювання мети та завдань дослідження; структура і логіка побудови змісту дипломної роботи; наукова новизна та практична значущість роботи; наявність критичного огляду літературних джерел; дотримання вимог щодо оформлення роботи; наявність та інформаційна змістовність ілюстративних матеріалів для захисту роботи; правильність та чіткість відповідей на запитання членів ЕК; зауваження і пропозиції, що містяться у рецензії та у відгуку наукового керівника; наявність публікацій та їх якісний рівень.

Під час опрацювання психолого-педагогічної та географічної методичної літератури для написання роботи здобувач освіти повинен дотримуватися правил та норм академічної доброчесності, уникати несумлінних запозичень і чітко відокремлювати власні результати від отриманих попередниками і знайдених у літературі.

Всі кваліфікаційні роботи повинні пройти перевірку на плагіат. Виявлення понад встановлену норму кількості запозичень, вважається плагіатом. Відповідно, плагіат є підставою для не допуску роботи до захисту та інших санкцій, передбачених чинними процедурами та правилами університету.

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання отримання задовільної оцінки.

Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf>

Політика щодо перекладання змістових модулів та оскарження оцінювання

Ліквідація академічної заборгованості, перекладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника” (введено в дію

наказом ректора №799 від 26.11.2019)» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasylia-Stefanyka.pdf>

Участь в опитуванні (анкетуванні)

По завершенні навчання за ОПП 014.07 Середня освіта (Географія) здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді.

Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

Основна:

1. Етичний кодекс ученого України [проект]. К. : Видавничий дім «Академпер» НАН України, 2009. 16 с.
2. Кловак Г. Методика підготовки і захист дипломних робіт. навч.-метод. посібник. Київ: Наук. Світ, 2002. 84 с. URL
3. Мокін Б. І., Мокін О. Б. Методологія та організація наукових досліджень : навчальний посібник. Вінниця : ВНТУ, 2014. 180 с.
4. Основи наукового мовлення : навч.-метод. посіб. / уклад. : О. А. Бобер, С. А. Бронікова та ін.; за ред. І. М. Плотницької, Р. І. Ленди. К. : НАДУ, 2012. 48 с.
5. Червінська І. Б., Оліяр М. П., Русин Г. А. Основи науково-педагогічних досліджень (модульно-рейтинговий підхід): навчально-методичний посібник для студентів ЗВО. Івано-Франківськ: НАІР, 2013. 214 с.

Допоміжна:

1. Гончаренко С. Про критерії оцінювання педагогічних досліджень. Шлях освіти. № 1. 2004. С.2-6.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник. Київ, 1997. 376 с.
3. Князян М.О. Самостійна робота як засіб формування дослідницької спрямованості особистості студента: Навчальний посібник. Одеса, «Принтмайстер», 2005. 176 с.

Інформаційні ресурси

1. Наукова електронна бібліотека. (Книги, підручники, дисертації, автореферати.) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal>
2. Наукова періодика України (журнали та збірники наукових праць) [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/portal/Soc%5FGum/Vlush>
3. Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Наукова бібліотека ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» URL : <http://lib.pnu.edu.ua/>
5. Репозитарій ДВНЗ "Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника" Vasyl Stefanyk Precarpathian National University Repository

Викладачі

**І.Б. Червінська
Я.Д. Атаманюк**